

впроваджувати технічні та організаційні заходи для захисту інформації, але також повинні бути у відповідності до чинного законодавства та стандартів безпеки даних. Дотримання цих правил і норм гарантує надійність заходів безпеки та сприяє зменшенню ризику порушення безпеки даних та відповідних правових наслідків.

Останнім сегментом механізму захисту інформації є постійне вдосконалення. Ця практика передбачає систематичне оновлення та вдосконалення заходів безпеки, з метою відповіді на постійно змінні виклики та потенційні загрози в інформаційному середовищі. Це гарантує, що механізм захисту інформації завжди залишається ефективним і надійним, забезпечуючи високий рівень безпеки в умовах швидкого розвитку технологій та загроз.

Таким чином, питання механізму захисту інформації є актуальними у сучасному цифровому світі. Забезпечення безпеки інформації, яка є цінним активом, вимагає постійної уваги та вжиття відповідних заходів. Зростання обсягу даних, наявність кіберзагроз, суворі законодавчі вимоги та залежність від технологій підкреслюють необхідність ефективних засобів захисту. Забезпечення конфіденційності, цілісності та доступності інформації є важливим завданням як для організацій, так і для окремих користувачів. Розуміння цих аспектів має критичне значення для забезпечення безпеки даних в світі, де інформація вважається найціннішим ресурсом.

Список використаних джерел:

1. Технології захисту інформації. Ужгородський національний університет. URL: <https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/4186> (дата звернення: 16.10.2023).

2. Ткачук Н. Правовий механізм захисту інформаційних прав та свобод людини і громадянина в Україні url: <https://dspace.uzhnu.edu.ua/jspui/bitstream/lib/34761/1/ПРАВОВИЙ%20МЕХАНИЗМ%20ЗАХИСТУ.pdf> (дата звернення: 16.10.2023).

СОЦІАЛЬНО-ПРАВОВІ АСПЕКТИ БОРОТЬБИ ІЗ ЗАБРУДНЕННЯМ ПРИРОДНИХ ОБ'ЄКТІВ ВІДХОДАМИ

ШПАКОВА Ірина Михайлівна,

здобувач вищої освіти

*Харківський національний університет
міського господарства імені О. М. Бекетова*

Забруднення навколишнього природного середовища є світовою проблемою, що з кожним роком набуває все більшої актуальності. Щороку кількість відходів зростає, а найбільш розповсюдженим способом їх утилізації є їх захоронення. Переповнення полігонів та відсутність розвинутої інфраструктури для переробки відходів зумовлює їх накопичення в лісах та водних об'єктах. Проблема забруднення навколишнього середовища

відходами має міжгалузевий характер та може бути вирішена завдяки прийняттю нормативно-правових актів, які регулюють питання поводження з відходами, ведення господарської діяльності у сфері використання природних ресурсів, введення принципів сталого розвитку у господарське законодавство, а також проведення правопросвітницьких заходів серед населення. В мовах воєнного стану екологічні питання не є пріоритетними для вирішення, проте певні кроки було зроблено. В першу чергу, прийнято Закон України «Про управління відходами», від 20.06.2022 №2320-ІХ, що набрав чинності 09.07.2023. Проте це тільки один із необхідних кроків на шляху до подолання проблеми забруднення навколишнього природного середовища, зокрема лісів та водних об'єктів.

Проблема забруднення річок і лісів відходами має негативний вплив на природні екосистеми та здоров'я людей. Основними проблемами є низький рівень правової свідомості і правової культури населення, неефективні системи управління відходами, використання пластикових матеріалів тощо. Можна виділити такі основні аспекти забруднення навколишнього середовища.

1) **Відходи від населення:** Неусвідомлене викидання сміття, особливо пластикових виробів, у водойми та ліси призводить до забруднення води та ґрунту. Це може впливати на водні та лісові організми, а також призводити до негативних наслідків для здоров'я людей. Тому що, як ми всі знаємо, що є такі люди, які взагалі не думають про наслідки своїх вчинків і не прогнозують майбутнє нашої планети. Катастрофи, що можуть бути "помстою" природи, для них не є серйозними проблемами. З цього виходить те, що діти виростають в такому середовищі і такому ставленні дорослих до природи і тим самим вони виростуть як їх батьки. Тому із самого дитинства варто наголошувати дітям про найголовніше що в нас є - життя на нашій планеті, і що потрібно знаходити певний зв'язок з природою для подальшого взаємозв'язку з нею.

2) **Промислове забруднення:** Викиди промислових відходів, таких як хімічні речовини (ртуть, свинець, кадмій, хлорорганічні сполуки), токсичні речовини і відходи від різних важливих підприємств, можуть потрапляти в річки і ліси, спричиняючи серйозне забруднення. Як нам відомо, що зараз це є однією із головних факторів забруднення навколишнього середовища і якщо не вжити належних запобіжних заходів, неприродно високі концентрації хімічних речовин можуть поширюватися на значній площі поверхневих або підземних вод і дуже погано впливати на наше довкілля

3) **Неефективне управління відходами:** В багатьох випадках системи управління відходами недостатньо розвинені або неефективні. Нерідкі випадки неправильного сортування сміття його роздільного збирання та неправильної утилізації можуть призводити до значного негативного впливу на довкілля (забруднення атмосферного повітря, поверхневих і підземних вод, знищення популяцій тварин і рослин, деградації ґрунтів, необхідності вилучення великих за площею земельних ділянок тощо). Наприклад, відсутність адекватного управління та контролю за скиданням

агрохімікатів, добрив та інших сільськогосподарських хімікатів може призводити до забруднення річок, особливо під час дощів, коли земельні розчини можуть вимиватися в річкові води. А ще об'єкти накопичення відходів, зокрема спеціально відведені полігони для їх видалення чи захоронення, несанкціоновані сміттєзвалища перетворюються на потенційно небезпечні зони екологічних катастроф через невідповідність нормам безпеки.

З нашої точки зору подолання вказаних проблем можливе за таких умов:

- **Екологічна освіта:** Підвищення свідомості громадськості щодо екологічних проблем та наслідків недбалого ставлення до природи!!!
- **Удосконалення систем відходів:** Впровадження ефективних систем сортування та утилізації відходів, а також стимулювання використання відновлювальних матеріалів.
- **Жорсткі екологічні стандарти:** Встановлення та дотримання норм і стандартів щодо викидів та обробки відходів підприємствами та промисловими об'єктами.
- **Міжнародна співпраця:** Співпраця з іншими країнами та міжнародними організаціями для розробки та реалізації спільних стратегій збереження природи та управління водними ресурсами.
- **Нормативне регулювання та суворе дотримання норм законів:** Запровадження та посилення екологічних стандартів та норм для промислових об'єктів і суворе виконання екологічних законів та накладання штрафів за їх порушення.

Час усвідомити, що колишній споживацький підхід до навколишнього середовища давно застарів і не спрацьовує. Всім відоме прислів'я: “Не плюй у криницю, бо з неї будеш пити водицю”. А Земля і є нашою “криницею”. Як кажуть деякі фахівці, що таке безвідповідальне ставлення до природних ресурсів пояснюється низьким рівнем екологічного світогляду населення України, відсутністю почуття відповідальності за стан навколишнього середовища, невизнання пріоритету необхідності вирішення проблем екології та боротьби з відходами. Експерти вважають, що для покращення стану водойм необхідно забезпечити навколо водних об'єктів оптимальне поєднання лісових насаджень та лук, здійснити комплекс заходів з припинення скидання до них неочищених стічних вод, ренатуралізації осушених заплавл, рекультивації порушених земель, а також провести моніторинг стану гідротехнічних споруд на річках, переробки берегів. Це повинно обов'язково бути відображеним у чинному законодавстві України. Вже зараз ми зобов'язані радикально змінити своє ставлення до лісів та річок і подумати над тим, як зберегти й примножити наше біорізноманітне багатство.

Список використаних джерел:

1. Генсірук С. А. Ліси України. Київ. Видавництво «Наукова думка», 1992. 408 с.
2. Анрі Снайр Магнасон, Довкола часу і води. пер. Віталій кривоніс. Київ. Рідна мова. 2021. 264 с.

3. Браун Гей, Жити із «зеленим серцем». Подбай про себе і планету. пер. з англ. Наталія Яцюк. К. Наш Формат. 2020. 280 с.

4. Ткачук Г. Книжка про сміття /Ілюстрації Антона Селлешія. Львів: ВСЛ, 2019. 192 ст

5. Джигирей В. С. Екологія та охорона навколишнього природного середовища: навчальний посібник для студентів. 2-е вид., стереот. Київ. Знання. 2002. 203 с.

6. Про систему громадського здоров'я: Закон України від 06.01 2022 р. № 2573-IX [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/go/2573-20>